

5

dingen die je moet weten over mededingingsrecht in 2021

Intro

In 2021 zul je als bedrijfsjurist volgens ons te maken krijgen met vijf belangrijke ontwikkelingen op het gebied van het mededingingsrecht. Door op deze veranderingen voor te sorteren, kun je je voordeel ermee doen en ben je beter voorbereid op de gevolgen ervan. De vijf belangrijkste ontwikkelingen op een rij:

#1 meer mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van duurzaamheid

#2 een nieuwe meldplicht voor bepaalde transacties die betrekking hebben op de nationale veiligheid

#3 nieuwe regels voor platforms

#4 nieuwe richtsnoeren voor verticale afspraken

#5 staatssteun tijdens de COVID-19 crisis

#1

Op grond van deze nieuwe wet kunnen ondernemingen bij de overheid een duurzaamheidsinitiatief indienen

Meer mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van duurzaamheid

De Autoriteit Consument en Markt (“**ACM**”) heeft in 2020 een conceptleidraad voor duurzaamheid gepubliceerd. De nieuwe leidraad biedt welkome duidelijkheid over de toepasselijkheid van de mededingingsregels op samenwerkingsverbanden voor bedrijven met duurzaamheidsdoelen en is tevens bedoeld om samenwerking op het gebied van duurzaamheid te stimuleren. Er is tijdens de consultatie afgelopen zomer door veel belanghebbenden feedback op het concept geleverd. De definitieve leidraad is in januari 2021 verschenen en zal door de ACM worden gebruikt in de gesprekken met de Europese Commissie. In de tussentijd staat het bedrijven vrij om hun samenwerking op het gebied van duurzaamheid zelf aan de hand van de leidraad te beoordelen en met de ACM te bespreken.

Daarnaast vindt later dit jaar in de Tweede Kamer de behandeling plaats van het wetsvoorstel Ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven. Op grond van deze nieuwe wet kunnen ondernemingen bij de overheid een duurzaamheidsinitiatief indienen en verzoeken om de mededingingsregels ter zake buiten toepassing te laten. Het voorstel heeft veel stof doen opwaaien, zowel in juridische als praktische zin. Het is dus nog afwachten hoe het definitieve wetsvoorstel eruit komt te zien.

#2

In 2021 treedt naar verwachting de nieuwe Wet toetsing economie en nationale veiligheid in werking

Nieuwe meldplicht voor bepaalde transacties met betrekking tot de nationale veiligheid

In 2021 treedt naar verwachting de nieuwe Wet toetsing economie en nationale veiligheid in werking. De wet is gebaseerd op de FDI-screeningsverordening en introduceert voor bepaalde transacties een meldplicht. Wanneer een doelonderneming actief is op het gebied van de levering van (i) vitale processen of infrastructuur of (ii) sensitieve technologie, moet de transactie verplicht worden gemeld bij het Ministerie van Economie en Klimaat. Er geldt een ontheffing wanneer de Nederlandse wetgeving in een sectorspecifieke toets voorziet.

Het wetsvoorstel wordt waarschijnlijk in het eerste kwartaal van dit jaar in de Tweede Kamer behandeld. Na inwerkingtreding is de wet met terugwerkende kracht vanaf 2 juni 2020 van toepassing op alle transacties die onder de wet vallen en grond opleveren voor een onderzoek uit hoofde van de nationale veiligheid. Wij adviseren dan ook om nu al met deze nieuwe wet rekening te houden bij het beoordelen of er sprake is van een meldplicht.

Voorafgaand op de nieuwe Wet toetsing economie en nationale veiligheid is ook de Telecommunicatiewet gewijzigd. Er is een

#3

De inwerkingtreding van de *Digital Markets Act* zou een fundamentele wijziging van het EU-mededingingstoezicht tot gevolg hebben

meldplicht ingevoerd voor de telecomsector, met inbegrip van datacenters en internetknooppunten. De eerste meldingen op grond van de Telecommunicatiewet worden dit jaar verwacht. Zoals hierboven aangegeven, hoeft voor transacties die onder de Telecommunicatiewet vallen, geen melding te worden verricht onder de nieuwe wet.

Nieuwe regels voor platforms

De Europese Commissie heeft eind vorig jaar twee langverwachte en veelbesproken ontwerpverordeningen gepubliceerd voor digitale diensten: de *Digital Markets Act* en de *Digital Services Act*. Beide verordeningen hebben in potentie verregaande gevolgen, met name voor de grote techplatforms. De *Digital Services Act* geeft regels over zaken als transparantie en de aanpak van desinformatie om de gebruikers van digitale platforms te beschermen. De *Digital Market Act* geeft aanvullende regels en verplichtingen (do's & don'ts) voor de zogeheten digitale poortwachters. Naast uitbreiding van de bevoegdheid van de Commissie om vooraf toezicht uit te oefenen op de naleving van deze do's & don'ts, behelst de *Digital Markets Act* een aanscherping van de fusiecontrole. Na inwerkingtreding zijn digitale poortwachters verplicht om alle overnames in de digitale sector te melden, zelfs wanneer deze onder de huidige omzetz drempels blijven. Bij overtreding van de *Digital Markets Act* kan de Europese Commissie een boete opleggen. Zoals gebruikelijk bij overtredingen van de mededingingsregels kan deze boete oplopen tot 10% van de wereldwijde groepsomzet.

De inwerkingtreding van de *Digital Markets Act* zou een fundamentele wijziging van het EU-mededingingstoezicht tot gevolg hebben, al is het alleen maar omdat de Commissie verregaande *ex ante*-bevoegdheden krijgt.

#4

Het is duidelijk dat de (mededingings) regels inzake verticale afspraken op de schop moeten om helderheid te scheppen in het nieuwe landschap

Nieuwe richtsnoeren voor verticale afspraken

Veel gangbare verticale afspraken vallen onder de Groepsvrijstellingsverordening Verticale Overeenkomsten ("**VBER**") van de Europese Commissie. Gebruikelijke bepalingen in het commerciële verkeer – zoals exclusiviteits- en concurrentiebedingen – zijn niet echt concurrentie bevorderend en zouden zonder de VBER in strijd zijn met het mededingingsrecht. Als jouw onderneming onderdeel is van een distributienetwerk, is de kans groot dat je bepaalde verticale afspraken alleen hebt kunnen maken vanwege de VBER.

De VBER loopt af op 31 mei 2022. De Europese Commissie heeft het functioneren van de VBER tegen het licht gehouden om te

bepalen of een wijziging, intrekking of voortzetting gewenst is. Uit de evaluatie blijkt dat de groei in online verkopen gevolgen heeft gehad voor exclusieve distributiemodellen. Het online model heeft het voor zowel kopers als verkopers makkelijker gemaakt om buiten een vastomlijnd gebied transacties aan te gaan. Gezien de groei van de internetverkopen – die door de COVID-10 pandemie alleen maar is versneld – is het duidelijk dat de (mededingings) regels inzake verticale afspraken op de schop moeten om helderheid te scheppen in het nieuwe landschap. De Commissie werkt momenteel aan zo'n wijziging en verwacht deze in de loop van dit jaar te publiceren.

#5

Op onze website vind je een actuele tracker van de steunmaatregelen in Nederland, België en Luxemburg

Staatssteun tijdens de COVID-19 crisis

De COVID-19 crisis heeft in 2020 ernstige gevolgen gehad voor het bedrijfsleven. De najleffecten zullen tot ver in 2021 voelbaar zijn aangezien het virus wereldwijd nog altijd voor economische ontwrichting zorgt. Op basis van de lessen uit de eerste golf heeft de Nederlandse regering diverse steunmaatregelen in stelling gebracht voor bedrijven die hun omzet als gevolg van de COVID-19 maatregelen fors hebben zien dalen. Ook vanuit de Europese Commissie zijn verschillende initiatieven ontplooid om de meest getroffen bedrijven bij te staan. Zo is er een tijdelijk kader gelanceerd voor het beoordelen van staatssteun die wordt verstrekt om de Europese economieën op de been te houden. Op onze website vind je een actuele tracker van de steunmaatregelen in Nederland, België en Luxemburg, zoals steun voor MKB-bedrijven, tegemoetkoming in de loonkosten door de sociale verzekeringsinstanties en financiële coronasteun. Wij blijven je op de hoogte houden van deze en andere relevante steunmaatregelen in 2021.

Contact

For more information, please contact

Mauricette Schaufeli Partner

+31 20 71 71 608

+31 6 46 92 93 79

Mauricette.Schaufeli@nautadutilh.com

Contributors

Mauricette Schaufeli | Evi Mattioli | Arnout Koeman | Paul Deza de Massiac | Lauren Delleman | Felix Seuntjens | Vincent Wellens